

Zdanie pojedyncze, złożone i równoważnik

rozpoznawanie wypowiedzi, spójniki, przecinek

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 12 pkt

Czas: 15 min

4 zadania · 12 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–5)

OTWARTE

Zakreśl: zdanie pojedyncze, zdanie złożone czy równoważnik zdania.

1. „Kot śpi, ale pies szczeka.” — **pojedyncze / złożone / równoważnik**
2. „Uwaga, zły pies!” — **pojedyncze / złożone / równoważnik**
3. „Dzieci grają w piłkę na boisku.” — **pojedyncze / złożone / równoważnik**
4. „Pada deszcz, więc zostajemy w domu.” — **pojedyncze / złożone / równoważnik**
5. „Ola czyta książkę w ogrodzie.” — **pojedyncze / złożone / równoważnik**

Odpowiedź: 1. złożone; 2. równoważnik; 3. pojedyncze; 4. złożone; 5. pojedyncze**Rozwiązanie:** Zdanie pojedyncze ma jeden czasownik w formie osobowej, złożone — co najmniej dwa; równoważnik zdania nie ma czasownika w formie osobowej.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — zdanie 1
2. **1 pkt** — zdanie 2
3. **1 pkt** — zdanie 3
4. **1 pkt** — zdanie 4
5. **1 pkt** — zdanie 5

Zadanie 2. (0–3)

OTWARTE

Połącz dwa zdania w jedno zdanie złożone spójnikiem z nawiasu. Pamiętaj o przecinku.

1. Kot śpi. Pies szczeka. (ale) → _____
2. Zjadłem obiad. Poszedłem na spacer. (i) → _____
3. Zabierz parasol. Zmokniesz. (albo) → _____

Odpowiedź: 1. Kot śpi, ale pies szczeka.; 2. Zjadłem obiad i poszedłem na spacer.; 3. Zabierz parasol, albo zmokniesz.**Rozwiązanie:** Przed spójnikami a, ale, bo, więc, albo (gdy łączy zdania) stawiamy przecinek; przed i — nie.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — zdanie 1
2. **1 pkt** — zdanie 2
3. **1 pkt** — zdanie 3

Które wypowiedzenie jest równoważnikiem zdania?

- A. Pada deszcz. B. Ola czyta książkę, a Tomek rysuje.
C. Kot śpi na kanapie. D. Cisza przed burzą.

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: „Cisza przed burzą.” nie ma czasownika w formie osobowej.

Błędne odpowiedzi: pozostałe wypowiedzenia mają orzeczenie (czasownik), więc są zdaniami.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Przekształć: rozdziel zdanie złożone na dwa pojedyncze, a równoważnik zamień na zdanie.

1. Mama gotuje zupę, a tata nakrywa do stołu. → _____
2. Słońce świeci i ptaki śpiewają. → _____
3. Zamień równoważnik na zdanie: Zakaz wstępu. → _____

Odpowiedź: 1. Mama gotuje zupę. Tata nakrywa do stołu.; 2. Słońce świeci. Ptaki śpiewają.; 3. np. Nie wolno wchodzić.

Rozwiązanie: Rozdzielając zdanie złożone, usuwamy spójnik i stawiamy kropkę. Równoważnik zamieniamy, dodając czasownik.

Punktacja:

1. 1 pkt — zdanie 1
2. 1 pkt — zdanie 2
3. 1 pkt — zdanie 3

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.